

PREDLOG

Na osnovu člana 26 stav 3 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list CG“, br. 56/09, 34/14, 1/15, 30/17 59/21 i 83/26), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2026. godine, donijela je

UREDBU O REALIZACIJI I POSTUPKU KORIŠĆENJA SREDSTAVA IZ MJERE 9 - TEHNIČKA POMOĆ IZ INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI EVROPSKE UNIJE (IPARD III PROGRAM)

Predmet

Član 1

Ovom uredbom uređuje se realizacija i postupak korišćenja sredstava finansijske podrške, za sprovođenje mjera ruralnog razvoja iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć Evropske unije (IPA) za Tehničku pomoć (u daljem tekstu: Mjera 9) u skladu sa Programom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD-a III 2021–2027 (u daljem tekstu: IPARD III program).

Korisnici sredstava podrške Mjere 9

Član 2

Korisnik Mjere 9 je Direktor za ruralni razvoj Ministarstva poljoprivrede, šumarstva vodoprivrede – IPARD Upravljačko tijelo (u daljem tekstu: Upravljačko tijelo).

U toku sprovođenja Mjere 9, Upravljačko tijelo je obavezno da:

- izradi Godišnji Akcioni plan za Mjeru 9 (u daljem tekstu: Akcioni plan);
- podnese organu uprave nadležnom za sprovođenja mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva finansiranih iz sredstava Evropske unije i drugih izvora (u daljem tekstu: Agencija) usvojeni Akcioni plan;
- podnese Agenciji zahtjev za podršku, zajedno sa potrebnom dokumentacijom, a zahtjev za podršku može da se šalje od dana prijema poziva za slanje zahtjeva za podršku, do 31. decembra tekuće godine za koju je Akcioni plan usvojen;
- sprovodi postupak javne nabavke u skladu sa pravilima propisanim u Praktičnom vodiču o procedurama ugovaranja za spoljne aktivnosti Evropske unije (u daljem tekstu: PRAG);
- dostavi Agenciji listu članova Komisije za evaluaciju, ukoliko procedure PRAG-a to zahtijevaju u konkretnom slučaju;
- dostavlja Agenciji zahtjev za isplatu sredstava, zajedno sa potrebnom dokumentacijom nakon realizacije aktivnosti iz Akcionog plana.

Mjera 9 sprovodi se u skladu sa odredbama IPARD III programa, Akcionog plana i povezanim troškovima iz Liste prihvatljivih troškova za Mjeru 9, koja je data u Prilogu 1.

Uslovi za dobijanje sredstava podrške za Mjeru 9

Član 3

Za ostvarivanje prava na sredstva podrške iz Mjere 9 moraju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) aktivnosti za koje se traži podrška moraju biti predviđene Akcionim planom;
- 2) troškovi moraju biti neposredno povezani sa sprovođenjem odobrenih aktivnosti i nastati u okviru realizacije Mjere 9;
- 3) troškovi moraju biti stvarno nastali, plaćeni od strane korisnika i dokazani računima, fakturama ili računovodstvenim dokumentima jednake dokazne vrijednosti, osim kada se primjenjuju pojednostavljene troškovne opcije ili paušalni iznosi u skladu sa ovom uredbom;
- 4) nabavka roba, radova i usluga sprovodi se u skladu sa pravilima propisanim Praktičnim vodičem o procedurama ugovaranja za spoljne aktivnosti Evropske unije (PRAG), osim u slučajevima propisanim ovom uredbom;
- 5) tehnička pomoć za uspostavljanje sistema upravljanja i kontrole za nove mjere dodjeljuje se za troškove nastale nakon 1. januara 2021. godine, prije povjeravanja poslova izvršenja budžeta za te mjere.

Postupak nabavke i fiksni troškovi

Član 4

Za aktivnosti čija ukupna vrijednost ne prelazi 2.500 eura, osim aktivnosti koje se odnose na fiksne troškove, Upravljačko tijelo podnosi Agenciji zahtjev za podršku prije početka realizacije aktivnosti i mora dobiti obavještenje o odobrenju zahtjeva.

Za aktivnosti čija ukupna vrijednost prelazi 2.500 eura, Upravljačko tijelo podnosi Agenciji zahtjev za podršku prije pokretanja postupka nabavke, a nakon odobrenja zahtjeva nabavka se sprovodi u skladu sa pravilima PRAG-a.

Izuzetno od člana 3 stav 1 tačka 4 ove uredbe i st. 1 i 2 ovog člana, postupak javne nabavke po pravilima PRAG-a ne sprovodi se za sljedeće fiksne troškove:

- avionske karte – ekonomski razred;
- karte za voz, autobus, brod i taksi;
- korišćenje privatnog automobila u službene svrhe;
- kotizacije za seminare, konferencije i radionice;
- iznajmljivanje izložbenog prostora;
- pretplatu za štampana i onlajn izdanja;
- dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu;
- troškove smještaja u zemlji i inostranstvu;
- druge troškove za koje PRAG ne propisuje sprovođenje postupka javne nabavke.

Izuzetno od člana 3 stav 1 tačka 4 ove uredbe, postupak javne nabavke po pravilima PRAG-a ne sprovodi se za troškove povezane sa sprovođenjem politike održivih ljudskih resursa u okviru IPARD III subjekata.

Za troškove iz st. 3 i 4 ovog člana Upravljačko tijelo neposredno podnosi Agenciji zahtjev za isplatu sredstava, bez prethodnog podnošenja zahtjeva za podršku.

Za troškove iz stava 3 ovog člana, za koje visina naknade nije utvrđena u skladu sa zakonom, Upravljačko tijelo dostavlja dokumentaciju kojom se dokazuje opravdanost i visina nastalih troškova.

Poziv za podnošenje zahtjeva za dodjelu podrške

Član 5

Poziv za podnošenje zahtjeva za dodjelu podrške Agencija dostavlja Upravljačkom tijelu nakon usvajanja Akcionog plana od strane Odbora za nadgledanje IPARD III programa.

Zahtjev za dodjelu podrške može se podnijeti od dana dostavljanja poziva za podnošenje zahtjeva za dodjelu podrške do 31. decembra tekuće godine.

Zahtjev za dodjelu podrške

Član 6

U toku sprovođenja Mjere 9, Agencija je dužna da:

- uputi Upravljačkom tijelu poziv za dostavljanje zahtjeva za dodjelu podrške iz Mjere 9, za koju je Akcioni plan usvojen, sa potrebnim obrascima u elektronskom obliku;
- nakon sprovedene administrativne kontrole zahtjeva za dodjelu podrške dostavi Upravljačkom tijelu Obavještenje o odobrenju aplikacije;
- nakon prijema dokumentacije za postupak javne nabavke u skladu sa PRAG procedurom od Upravljačkog tijela, sprovede administrativnu kontrolu te dokumentacije.

Upravljačko tijelo, po prijemu poziva iz stava 1 alineja 1 ovog člana, dostavlja Agenciji:

- zahtjev za dodjelu podrške uz dokumentaciju u skladu sa PRAG-om;
- dokumentaciju propisanu pozivom za dostavljanje zahtjeva u odvojenoj koverti, sa jasno naznačenom napomenom na koverti „Ne otvarati“.

Ako su predmet zahtjeva za dodjelu podrške troškovi iz člana 4 st. 3 i 4 ove uredbe, Upravljačko tijelo nije obavezno da dostavlja dokumentaciju iz stava 2 alineja 2 ovog člana.

Sve fiksne troškove iz člana 4 stav 3 ove uredbe, Upravljačko tijelo dostavlja Agenciji na kvartalnom nivou.

Postupanje po zahtjevu za dodjelu podrške

Član 7

Administrativnom kontrolom iz člana 6 stav 1 al. 2 i 3 ove uredbe vrši se provjera potpunosti dostavljene dokumentacije, prihvatljivosti zahtjeva za dodjelu podrške i raspoloživosti sredstava u skladu sa Akcionim planom.

Provjera potpunosti zahtjeva iz stava 1 ovog člana vrši se radi utvrđivanja blagovremenosti, potpunosti i valjanosti zahtjeva i dokumentacije dostavljene uz zahtjev za dodjelu podršku, kao i radi utvrđivanja ispunjenosti uslova propisanih IPARD III programom, ovom uredbom i Akcionim planom.

Ako Agencija utvrdi da zahtjev ispunjava propisane uslove, dostavlja Upravljačkom tijelu obavještenje o odobrenju zahtjeva za dodjelu podrške.

Nakon sprovedene administrativne kontrole i prihvatanja dokumentacije, Agencija i Upravljačko tijelo zaključuju ugovor o dodjeli sredstava podrške.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, ugovor o dodjeli sredstava podrške ne zaključuje se za troškove iz člana 4 st. 1, 3 i 4 ove uredbe.

Neprihvatljivi troškovi

Član 8

Sredstva podrške iz Mjere 9 ne mogu se koristiti za:

- poreze, uključujući porez na dodatu vrijednost, carine, uvozne dažbine i druge naknade koje imaju isti efekat, osim ako IPARD III programom nije drugačije propisano;
- novčane kazne, finansijske kazne i troškove sudskih i drugih postupaka;
- bankarske troškove, troškove garancija, troškove konverzije valuta, provizije, gubitke po osnovu kursnih razlika, kao i druge isključivo finansijske troškove;
- doprinose u naturi, uključujući sopstveni rad i druge nenovčane doprinose;
- operativne troškove koji nijesu neposredno povezani sa sprovođenjem aktivnosti predviđenih Akcionim planom, osim ako su IPARD III programom izričito predviđeni kao prihvatljivi;
- aktivnosti koje su finansirane ili za koje je predviđeno finansiranje iz twinning projekata ili drugih projekata koji se finansiraju u okviru drugih komponenti Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA);
- troškove koji nijesu predviđeni Akcionim planom ili Listom prihvatljivih troškova za Mjeru 9;
- troškove koji nijesu nastali u skladu sa pravilima IPARD III programa, ovom uredbom i pravilima PRAG-a, kada je njihova primjena obavezna.

Raspoloživost sredstava

Član 9

Ako je iznos sredstava tražen zahtjevom za podršku veći od raspoloživih sredstava predviđenih za Mjeru 9, Agencija može odobriti zahtjev za dodjelu podršku do visine raspoloživih sredstava.

Visina podrške

Član 10

Intenzitet podrške, izražen kao udio javne podrške u prihvatljivim troškovima iznosi do 100%, od čega je doprinos EU sredstava 85%, a 15% iz budžeta Crne Gore.

Provjera opravdanosti i novčanih vrijednosti troškova

Član 11

Provjera opravdanosti i novčanih vrijednosti troškova navedenih u zahtjevu za dodjelu podrške i zahtjevu za isplatu vrši se prilikom administrativne kontrole zahtjeva.

Opravdanost i prihvatljivost troškova za nabavku roba, usluga i radova iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u skladu sa PRAG procedurama.

Za troškove iz člana 4 st. 3 i 4 ove uredbe, za koje se ne sprovodi postupak nabavke u skladu sa PRAG procedurama, Agencija vrši provjeru opravdanosti i novčanih vrijednosti troškova na osnovu dokumentacije kojom se dokazuje njihov nastanak i visina.

Za troškove iz stava 3 ovog člana, za koje visina naknade nije utvrđena u skladu sa zakonom, Upravljačko tijelo dužno je da dostavi odgovarajuću dokumentaciju kojom se dokazuje opravdanost i postojanje iskazanih troškova.

Odobreni troškovi ne mogu biti veći od iznosa predviđenih Akcionim planom, odnosno od raspoloživih sredstava odobrenih za realizaciju pojedinačne aktivnosti.

Odbijanje zahtjeva za dodjelu podrške

Član 12

Zahtjev za dodjelu podrške odbiće se ako:

- 1) zahtjev nije blagovremen ili nije potpun, a podnosilac nije izvršio dopunu dokumentacije u ostavljenom roku;
- 2) zahtijevana aktivnost nije u skladu sa Akcionim planom;
- 3) troškovi navedeni u zahtjevu za dodjelu podrške nijesu predviđeni u Prilogu 1 ove uredbe;
- 4) je utvrđeno dvostruko finansiranje;
- 5) podnosilac zahtjeva onemogućuje obavljanje kontrole na terenu;
- 6) nema dovoljno sredstava za isplatu;
- 7) tenderska dokumentacija po pozivu za dostavljanje zahtjeva nije odobrena;
- 8) postupak javne nabavke nije sproveden u skladu sa PRAG-om, ovom uredbom i Ugovorom o dodjeli sredstava podrške;
- 9) je utvrđena nepravilnost iz Zakona o potvrđivanju Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore o modelima sprovođenja finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA III);
- 10) se utvrdi da zahtjev ne ispunjava uslove propisane zakonom.

Ako se postupak sprovođenja javne nabavke sastoji iz više partija, neodobravanje jedne partije je bez uticaja na prihvatljivost druge partije postupka javne nabavke u sklopu iste aktivnosti, ako se prihvatljive partije javne nabavke odnose na dio investicije koji predstavlja samostalnu funkcionalnu cjelinu.

Komisija za evaluaciju

Član 13

Upravljačko tijelo će prije isteka roka za podnošenje ponuda u postupku javne nabavke, dostaviti Agenciji predlog članova Komisije za evaluaciju sa objašnjenjem načina izbora predloženih članova.

Ako je sastav komisije iz stava 1 ovog člana, prihvatljiv u zavisnosti od tipa javne nabavke, Agencija izdaje pismo odobrenja.

Na sjednicama Komisije za evaluaciju, predstavnici Agencije prisustvuju u svojstvu posmatrača u skladu sa PRAG procedurama.

Otvaranje i ocjenjivanje ponuda

Član 14

Upravljačko tijelo sprovodi postupak otvaranja i ocjenjivanja ponuda i o tome sačinjava izvještaj koji dostavlja Agenciji na odobrenje. Kod međunarodne zatvorene procedure javne nabavke dostavlja izvještaj o užem izboru.

Ugovor o dodjeli sredstava podrške

Član 15

Nakon odobrenja zahtjeva za podršku, sprovedenog postupka nabavke i izbora najpovoljnije ponude u skladu sa pravilima PRAG procedurama, Agencija i Upravljačko tijelo zaključuju Ugovor o dodjeli sredstava podrške.

Ugovor iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- predmet ugovora;
- maksimalni iznos prihvatljivih troškova za aktivnosti koje su predmet ugovora;
- rok i način realizacije aktivnosti;

- prava i obaveze ugovornih strana;
- uslove za podnošenje zahtjeva za isplatu sredstava;
- uslove za izmjenu, raskid ili prestanak ugovora;
- druga pitanja od značaja za realizaciju aktivnosti.

Izmjena ugovora o dodjeli sredstava podrške

Član 16

Upravljačko tijelo može prilikom realizacije aktivnosti iz Priloga 1 ove uredbe, da zatraži izmjenu ugovora o dodjeli sredstava podrške.

Ugovor sa ponuđačem

Član 17

Upravljačko tijelo dostavlja Agenciji na odobrenje predlog Ugovora sa ponuđačem, u roku od 15 dana od dana zaključivanja Ugovora o dodjeli sredstava podrške, ako je Upravljačko tijelo bilo obavezno da sprovede postupak javne nabavke prije zaključivanja tog Ugovora.

Ugovor sa ponuđačem Upravljačko tijelo može zaključiti samo nakon zaključivanja Ugovora sa Agencijom.

Upravljačko tijelo mora poslati Agenciji jedan primjer Ugovora zaključenog sa ponuđačem.

Isplata sredstava podrške

Član 18

Upravljačko tijelo podnosi zahtjev za isplatu sredstava podrške u cjelosti nakon završetka aktivnosti ili zahtjev za isplatu podrške po fazama investicije koje su definisane ugovorom, u roku utvrđenom ugovorom o dodjeli sredstava podrške.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavljaju se:

- računi, dokazi o uplati i drugi dokazi o plaćenim troškovima;
- računi izdati od strane dobavljača koji su iz Crne Gore i moraju biti fiskalizovani;
- drugi dokazi u skladu sa ugovorom i pozivom.

Troškovi nastali radi realizacije aktivnosti moraju da budu plaćeni u potpunosti, a aktivnost u potpunosti realizovana do podnošenja zahtjeva za isplatu i/ili faznog zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Za zahtjeve iz stava 1 ovog člana koji sadrže samo fiksne troškove Upravljačko tijelo će poslati Agenciji zahtjev za isplatu fiksnih troškova na kraju svakog kvartala tekuće godine zajedno sa pratećom dokumentacijom.

Ako se kontrolom zahtjeva iz stava 1 ovog člana utvrdi neprihvatljiv trošak, iznos tražene podrške se umanjuje za iznos neprihvatljivog troška.

Nakon provjere zahtjeva iz stava 1 ovog člana i potrebne dokumentacije, Agencija donosi odluku o isplati sredstava podrške.

Na osnovu odluke iz stava 6 ovog člana, Agencija vrši isplatu odobrenih sredstava podrške.

Agencija će odbiti zahtjev iz stava 1 ove uredbe, ako:

- 1) investicija nije realizovana u skladu sa uslovima propisanim zakonom, ugovorom i ovom uredbom;
- 2) prikazani troškovi ne spadaju u troškove definisane Akcionim planom;

3) se oprema koja je predmet investicije za koji se traže sredstva podrške koristi suprotno njenoj namjeni u skladu sa ugovorom;

4) se utvrdi razlika između dokaza priloženih uz zahtjev iz stava 1 ovog člana i činjeničnog stanja utvrđenog prilikom vršenja kontrole na terenu;

5) se utvrdi da je aktivnost započeta prije potpisivanja ugovora izuzev fiksnih troškova;

6) ako se utvrdi da zemlja porijekla dobavljača nije sa liste koja je data u Prilogu 2;

7) se administrativnom ili kontrolom na terenu utvrdi da nabavljena roba i/ili oprema nije nova;

8) je utvrđeno dvostruko finansiranje;

9) procedura nabavke nije sprovedena u skladu sa PRAG-om;

10) ako troškovi iz zahtjeva iz stava 1 ovog člana nijesu na listi iz Priloga 1;

11) je onemogućena kontrola na terenu od strane korisnika;

12) je kontrolom na terenu utvrđeno drugačije činjenično stanje u odnosu na zahtjev za isplatu sredstava podrške;

13) ako se utvrdi da aktivnost ili dio aktivnosti nije realizovan do momenta podnošenja zahtjeva za isplatu.

Kontrola na terenu

Član 19

Agencija sprovodi kontrolu na terenu prije zaključivanja ugovora, po potrebi nakon sprovedenog postupka javne nabavke, za vrijeme realizacije aktivnosti, prije isplate sredstava podrške i u toku trajanja ugovora.

Upravljačko tijelo je obavezno da obavijesti Agenciju o sprovođenju aktivnosti iz Akcionog plana na terenu.

Agencija može da najavi Upravljačkom tijelu kontrolu na terenu 48 sati prije početka kontrole.

Kontrolu na terenu mogu da sprovode organ državne uprave nadležan za poslove finansija i Revizorsko tijelo Crne Gore.

Organizaciona jedinica u Agenciji koja vrši kontrolu na terenu neće obavljati kontrolu studijskih putovanja, seminara, radionica, obuka koji se održavaju izvan granica Crne Gore, kao ni studijskih putovanja, seminara, radionica, obuka koji se održavaju u Crnoj Gori, a traju manje od tri dana.

Kontrola aktivnosti iz stava 5 ovog člana obavljaće se administrativno u organizacionoj jedinici u Agenciji koja vrši autorizaciju plaćanja.

Tokom trajanja aktivnosti iz stava 5 ovoga člana, Upravljačko tijelo je dužno da za vrijeme odvijanja aktivnosti sačini i dostavi fotodokumentaciju koja će vjerodostojno prikazati: vidljivost, lokaciju aktivnosti, lokacije smještaja učesnika aktivnosti, označavanje aktivnosti kao i drugih troškova (keteringa, prevođenje, zakup opreme za simultano prevođenje i slično).

Povraćaj sredstava podrške

Član 20

Ako je utvrđena nepravilnost nakon isplate sredstava podrške, Agencija će pokrenuti postupak za povraćaj sredstava podrške i donijeti odluku o povraćaju dijela sredstava Evropske unije ako se:

1) utvrdi da je Korisnik postupao suprotno odredbama ove Uredbe i/ili Ugovora i drugih propisa koji se odnose na prihvatljivost investicije;

2) utvrde administrativne greške koje su prouzrokovale pogrešan obračun plaćanja Upravljačkog tijela;

3) utvrdi da je korisnik ostvario sredstva na osnovu netačnih podataka, odnosno ostvario suprotno propisanim uslovima poziva, ugovora i ove uredbe;

4) utvrdi da se nakon izvršene isplate sredstava podrške na osnovu naknadne administrativne kontrole na terenu ili revizije korišćenja isplaćenih sredstava podrške utvrdi nepravilnost od strane Upravljačkog tijela;

5) Upravljačko tijelo ne dopusti obavljanje kontrole na terenu;

6) da se ex-post kontrolom na terenu utvrdi da je investicija uništena, oštećena do mjere da investicija ne predstavlja funkcionalnu cjelinu ili otuđena suprotno ugovoru ili se ne koristi u skladu sa namjenom;

7) utvrdi da postoji obaveza povraćaja sredstava koja se namiruje iz narednog zahtjeva za isplatu.

Upravljačko tijelo se obavezuje da će izvršiti povraćaj sredstava u roku od 30 dana od dana prijema Odluke o povraćaju sredstava.

Ako Upravljačko tijelo ne postupi u skladu sa stavom 2 ovoga člana, Agencija obavještava organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

Dvostruko finansiranje

Član 21

Aktivnosti koje se finansiraju u okviru IPARD III programa ne mogu se dodatno finansirati sredstvima iz:

- Evropske unije;
- budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave;
- donacija.

Prilozi

Član 22

Prilozi 1 i 2 čine sastavni dio ove uredbe.

Započeti postupci

Član 23

Postupci započeti u skladu sa Uredbom o realizaciji i postupku korišćenja sredstava iz Mjere 9 – Tehnička pomoć iz Instrumenta pretpristupne pomoći Evropske unije (IPARD III program) („Službeni list CG“, broj 144/25), a koji nijesu okončani do dana stupanja na snagu ove uredbe, okončaće se u skladu sa ovom uredbom.

Prestanak važenja

Član 24

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o realizaciji i postupku korišćenja sredstava iz Mjere 9 – Tehnička pomoć iz Instrumenta pretpristupne pomoći Evropske unije (IPARD III program) („Službeni list CG“, broj 144/25).

Stupanje na snagu
Član 25

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:
Podgorica, ____ 2026. godine

VLADA CRNE GORE

Predsjednik,
Mr Milojko Spajić

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA - Mjera 9 „Tehnička Pomoć“

Troškovi povezani sa sljedećim **aktivnostima** smatraće se prihvatljivim:

- Pružanje podrške za monitoring i evaluaciju programa.
- Da obezbijedi adekvatan protok informacija i promovisanje IPARD programa.
- Podrška izradi studija, obukama, posjetama i seminarima sa ciljem unapređenja kapaciteta IPARD administracije i korisnika.
- Da pruži podršku za eksternu ekspertizu.
- Da pruži podršku za osnivanje i pripremu potencijalnih Lokalnih akcionih grupa (LAG-ova).
- Da pruži podršku unapređenju kapaciteta nacionalnih savjetodavnih usluga, kako bi se osposobili za pružanje savjetodavnih usluga u okviru Mjere 10 – „Savjetodavne usluge“ - u IPARD programu.
- Unaprijeđenje kapaciteta lokalnih tijela (npr. opština, regionalnih subjekata) koji podržavaju implementaciju IPARD programa.
- Jačanje administracije koja upravlja IPARD programom.

Sljedeće **kategorije troškova** treba smatrati prihvatljivim:

- Troškovi vezani za funkcionisanje Odbora za nadgledanje.
- Troškovi vezani za promociju i vidljivost IPARD programa.
- Troškovi prevođenja i tumačenja dokumenata pomenutih u okvirnom finansijskom sporazumu, sektorskom i finansijskim sporazumima i onih dokumenata koje je zatražila Komisija.
- Troškovi vezani za izgradnju kapaciteta IPARD subjekata, uključujući tehnička tijela i nacionalne savjetodavne službe, za obavljanje poslova vezanih sa implementacijom IPARD-a.
- Troškovi vezani za „sticanje vještina“ za pripremu potencijalnih lokalnih akcionih grupa LAG-ova za sprovođenje mjere „Realizacija lokalnih razvojnih strategija ruralnog razvoja – LEADER pristup“.
- Troškovi vezani za pripremu, smanjenje administrativnog opterećenja za korisnike ili efikasnije sprovođenje mjera u programu kako bi se osigurala njihova efikasnost, uključujući pilot projekte za one mjere čija je akreditacija predviđena u kasnijoj fazi.
- Troškovi vezani za evaluaciju IPARD programa.
- Troškovi povezani sa osnivanjem i radom nacionalne mreže za ruralni razvoj.
- Troškovi povezani sa nabavkom IT opreme i softverskih licenci za potrebe IPARD implementacije. (Napomena: Ovi troškovi su ograničeni do 5% budžeta TA).
- Troškovi povezani sa sprovođenjem politike održivih ljudskih resursa u IPARD III tijelima (Napomena: Uvođenje ovog troška može se obaviti tek nakon prethodnog odobrenja Komisije i može biti vremenski ograničeno).
- Troškovi povezani sa uspostavljanjem i radom pilot projekata u uspostavljanju saradnje u kratkim lancima vrijednosti i lancima vrijednosti za proizvode visokog kvaliteta.

Napomena: Troškovi trebaju biti detaljno obuhvaćeni godišnjim indikativnim Akcionim planom tehničke pomoći, koji će odobriti Odbor za nadgledanje u skladu sa članom 54(10) Sektorskog sporazuma.

Napomena: Aktivnosti koje se odnose na izgradnje kapaciteta, koje nijesu povezane sa administracijom i sprovođenjem IPARD programa, nijesu prihvatljive.

DRŽAVE PORIJEKLA DOBAVLJAČA

Dobavljači robe i usluga koje se koriste za realizaciju investicije moraju biti porijeklom iz sljedećih država:

DRŽAVE PORIJEKLA DOBAVLJAČA

Dobavljači robe i usluga koje se koriste za realizaciju investicije moraju biti porijeklom iz sljedećih država:

1. EU Member States / Države članice EU:

Austria/Austrija
Belgium/Belgija
Bulgaria/Bugarska
Cyprus/Kipar
Croatia/Hrvatska
Czech Republic/Republika Češka
Denmark/Danska
Estonia/Estonija
Finland/Finska
France/Francuska
Germany/Njemačka
Greece/Grčka
Hungary/Mađarska
Ireland/Irska
Italy/Italija
Latvia/Letonija
Lithuania/Litvanija
Luxembourg/Luksemburg
Malta/Malta
Netherlands/Holandija
Poland/Poljska
Portugal/Portugal
Romania/Rumunija
Slovakia/Slovačka
Slovenia/Slovenija
Spain/Španija
Sweden/Švedska

2. European Economic Area/Evropsko Ekonomsko Područje: Iceland/Island, Liechtenstein/Lihtenštajn, Norway/, Norveška

3. IPA Beneficiaries States:/Zemlje korisnice IPA-e

Albania/Albanija
Bosnia-Herzegovina/Bosna i Hercegovina
North Macedonia/Sjeverna Makedonija
Turkey/Turska
Montenegro/Crna Gora
Serbia/Srbija

Kosovo under the UNSCR n° 1244/1999 / Kosovo, UNSCR br. 1244/1999 / Kosovo prema Rezoluciji SB UN br. 1244/1999 / Kosovo, UNSCR br. 1244/1999.

4. Countries that are beneficiaries of the European Neighbourhood and Partnership/Instrument/Zemlje korisnice Instrumenta evropskog susjedstva i partnerstva:

Algeria/Alžir

Armenia/Jermenija

Azerbaijan/Azerbejdžan

Belarus/Bjelorusija

Egypt/Egipat

Georgia/Gruzija

Israel/Izrael

Jordan/Jordan

Lebanon/Liban

Libya/Libija

The Republic of Moldova/Moldavija

Morocco/Maroko

Occupied Palestinian Territory/Okupirana Palestinska teritorija

Syria/Sirija

Tunisia/Tunis

Ukraine/Ukrajina